

ఒమూ (వామ)

ఈ పంట విత్తనాలు సుగంద ద్రవ్యాలుగా మరియు బోషధ గుణాలుగా ప్రసిద్ధి చెందినవి. జీర్జ్కోశ వ్యాధుల నివారణ కొరకు, కడుపు నోప్పి నివారణకు, జలబు నివారణకు, ఆస్త్ర్మా నివారణకు, డయాబెటీస్ నియంత్రణ కొరకు, కించ్చిలో రాళ్ళు కరిగించుటకు ఉపయోగపడుతుంది. తెలంగాణ సాంప్రదాయిక పిండి పంటలలో ముఖ్యంగా సక్కినాలలో ఓము వాడుతున్నారు.

భారతదేశంలో 45673 హేక్టారులలో సాగవతు 28050 టన్నులు ఉత్పత్తి అవుతుంది. గుజరాత్ మరియు రాజస్థాన్ రాష్ట్రాలలో విరివిగా సాగవతుంది. తెలంగాణ జిల్లాలో కూడ సాగవతుంది. ఓమాను ఆంగ్దంలో ఆజ్వైన్గా (Ajwain) శాస్త్రీయంగా ట్రూకిస్పేర్జమ్ ఆమ్ము గా పిలువబడుతుంది ఆపికెపియా అను వృక్షజాతి కుటుంబమునకు చెందినది.

వాతావరణం :

చల్లని వాతావరణం, మంచు మరియు ప్రకాశమైన ఆకాశము పంట పెరుగుదలకు అనుకూలం. రచీకి పంటకు అనుకూలం.

నేలలు :

అన్ని నేలలు అనుకూలం. వర్షాదార క్రింది నల్లరేగడి నేలలు అనుకూలం నీటి పారుదల క్రింద అన్ని తేలిక పాటి నేలలు అనుకూలం .

రకాలు :

లాం సెలక్షన్	500 కి॥/హె, 150-160రోజులు పంట కాలం
ఆజాద్ ఆజ్వైన్-1	దిగుబడి 11.74 కి/హె వేరుకుళ్ళకు నీరువస్తుంది.
గుజరాత్ ఆజ్వైన్-1	దిగుబడి 2268 కి/హె బూడిద తెగులు, కీటకాలను తట్టుకుంటుంది
పంత్ రుచిక	176 రోజుల పంట కాలము
ఆర్.ఎఫ్.ఎ-68	దిగుబడి 800 కి/హె గోదుమ రంగులో వుండు విత్తనము
ఆజ్సిర్ ఆజ్వోవాన్-1	170-175 రోజుల పంట కాలము
ల్యామ్ సెల్-1	900 కి/హె, 150 రోజులు పంట కాలము
ల్యామ్ సెల్-2	1420 కి/హె, 160 రోజులు పంట కాలము, రచికు అనుకూలం, 3.4% నూనె శాతం
	1000-1400 కి/హె 140 రోజులు పంట కాలము
	ఎత్తైన మొక్క తొందరగా పక్కానికి వచ్చును.
	1000-1200 కి/హె పొదలాగు ఉండె మొక్క ఎక్కువ కొమ్మలు కలవు

నేల తయారీ

మెత్తని పదును వచ్చే వరకు 2-3 సార్లు దుక్కి దున్నాలి. ఎకరాకు 4-5 టన్నుల పశువుల ఎరువు వేయాలి. పంటకు ముందు పచ్చి రొట్ట ఎరువులు పెంచి దున్నడం వలన మంచి ఘలితం ఉంటుంది.

విత్తుట :

ఎకరాకు కిలో విత్తనం అవసరం అవుతుంది కిలో విత్తనానికి 1 గ్రా॥ కార్బోండిజిమ్స్ విత్తన శుద్ధి చేసుకోవాలి. విత్తనాన్ని 1:5 నిష్పత్తిలో ఇసుకతో కలిపి గౌరుతో 3-4 సెం.మీ.ల లోతులో ఎద పెట్టాలి. సాలుకి సాలుకి మధ్య 60 సెం.మీ.ల ఎదం ఉండేట్లు విత్తుకోవాలి. మొలక రావడానికి రెండు వారాలు పడుతుంది. కాబట్టి అవసరాన్ని బట్టి తేలికపాటి తడి ఇచ్చి మొలక సరిగా వచ్చేట్లు చూసుకోవాలి. మొక్కలు మొలచిన తరువాత రెండు మూడు ఆకుల దశలో చాళ్ళులో మొక్కల మధ్య 20 సెం.మీ. ఉండేట్లుగా పలుచగా (ధిన్నింగ్) తీసుకోవాలి.

ఎరువులు, అంతరకృషి :

ఆభరి దుక్కిలో ఎకరాకు 15 కిలోల యూరియా, 100 కిలోల సింగిల్ సూపర్ ఫాస్పోట్, 15 కిలోల మూర్ఖరేట్ ఆఫ్ పోటాష్ ఎరువులను వేసుకోవాలి. నీటి వసతి ఉన్నట్లయితే విత్తిన 35-40 రోజులకు 15 కిలోల యూరియా, 15 కిలోల మూర్ఖరేట్ ఆఫ్ పోటాష్ ఎరువులను పైపాటుగా వేసుకోవాలి. విత్తిన తరువాత మొదటి 100-110 రోజుల్లో 2-3 సార్లు కలుపు తీసి, గౌరుతో అంతరకృషి చేసి గుంటక తోలాలి. నీటి పారుదల క్రింద 20-25 రోజులకు ఒకసారి తడి ఇవ్వాలి.

స్పుర్రక్షణ :

పేసుబంక: నివారణకు ఎసిఫేట్ 1 గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

ఎరువుల్లి: ఆకుల అడుగు భాగాన చేరి రసం పీలుస్తాయి. నీటిలో కరిగే గంధకం 3 గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

తామర పురుగులు: ఇవి రసం పీల్చడం వలన ఆకులు పైకి ముడుచుకొని పోతాయి. వీటి నివారణకు ఫిష్ట్రానిల్ 2 మి.లి. లేదా డైమిథోయేట్ 2 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

లీఫ్ మైనర్ : -

ఒక రకమైన ఈగల లార్యాలు ఆకులను తొలిచి వేయడం వలన ఆకులు ఎర్బారి ముడుచుకొని పోతాయి వీటి నివారణకు వేపనూనే 5 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

బూడిద తెగులు: ఆకులపై తెల్లని బూడిద వంటి మచ్చలు కనబడుతాయి. ఈ తెగులు నివారణకు కెరాఫేన్ 1 మి.లీ. లేదా కార్బోండిజిమ్ 1 గ్రా. లీటరు నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి.

ఎండ తెగులు: ఇది పంట మార్పిడి చేయని చోట్ల ఎక్కువగా వస్తుంది. విత్తన శుద్ధి తప్పనిసరిగా చేసుకోవాలి.

కోతలు మరియు అనంతర సాంకేతిక పరిజ్ఞానం :

ఈ పంట 140-160 రోజుల్లో కోతకు వస్తుంది. గింజలు గోధుమ రంగులోకి మారి పరిపక్వ దశకు వచ్చినప్పుడు గింజరాలకుండా మొక్కలను పీకడం కాని కోయడం కాని చేయాలి. కోసిన మొక్కలను 2-3 రోజులు పొలంలోనే ఎండనిచ్చి నూర్చుకోవాలి.

వాము సాగుపై మరిన్ని వివరాలకు సంప్రదించవలసిన చిరునామా
సైంటిష్ట్ (హోర్టికల్చర్) మరియు హెడ్, పసుపు పరిశోధనా స్థానం,
కమ్మరపల్లి - 503 308, నిజామాబాద్ జిల్లా, ఫోన్: 08724-277283